

Posudek vedoucího bakalářské práce

Anna Fliegerová

Environmentální faktory ve vnitrostátních konfliktech v Nigérii a Jižním Súdánu

Téma vlivu environmentálních faktorů na vnitrostátní konflikty považuji za velmi aktuální a nosné, v případě subsaharské Afriky to pak platí několikanásobně, neboť právě ta by měla být globálními změnami klimatu zasažena nejvíce. Není proto překvapením, že výběr tématu hodnotím kladně. K jeho zpracování mám však několik připomínek. Vzhledem k časové tísně, která se na tvorbě práce podepsala po formální i obsahové stránce, bohužel již nebylo možné tyto mé výtky do textu zapracovat, proto je uvedu alespoň v tomto posudku doufaje, že třeba pomohou autorce s psaním další (magisterské) kvalifikační práce.

Po formální stránce má práce k dokonalosti daleko a jako vedoucí musím říct, že jsem se při komentování textu místy docela zapotil, jindy zase pobavil, a to zejména s ohledem na poněkud svérázný autorčin způsob psaného projevu, který měl (alespoň zpočátku) k odbornému textu daleko. Některé z těchto nešvarů bohužel v práci zůstaly, a tak se v ní vyskytuje místy slabší návaznost a provázanost textu, který tak ne vždy působí logicky a přehledně. Navíc se v něm vyskytují i nepřilíš jasná slovní spojení (např. „*vzájemné zpomalování růstu mezi africkými zeměmi*“ apod.) a další stylistické chyby, jako záměny podobných slov, které vznikly patrně při reformulacích vět (např. „... *zaměřit na jejich hospodářský.*“ místo „*hospodářství.*“, či „*To však nevylučuje pravděpodobnost znaku konfliktu na právě těchto faktorech*“ atd.). Nešvarem jsou také příliš dlouhé a (tudíž) nesrozumitelné věty čítající třeba i pět řádků. Výjimkou nejsou ani překlepy a další gramatické chyby.

Za podstatnější považuji obsahovou stránku práce, kterou však lze charakterizovat velmi podobně jako tu formální. Autorka si v práci stanovuje dva okruhy výzkumných otázek – jeden chce zkoumat pomocí instrumentální případové studie a druhý pak pomocí komparace, kde srovnává dvě zkoumané země – Jižní Súdán a Nigérii. V rámci prvního se ptá (1) *které environmentální faktory ovlivňují ozbrojené vnitrostátní konflikty ve zkoumaných zemích?* A (2) *jakým způsobem tyto environmentální faktory ovlivní budoucí vývoj konfliktů ve zkoumaných zemích?* A v rámci druhého pak (3) *která ze zkoumaných zemí má větší potenciál konfliktu na základě zkoumaných environmentálních faktorů?* A (4) *liší se vliv jednotlivých environmentálních*

faktorů na ozbrojené vnitrostátní konflikty ve zkoumaných zemích? Tyto otázky jsou dle mého názoru stanoveny vcelku logicky, ale nemohu se ubránit dojmu, že by bylo možné je poněkud redukovat, protože otázky 1 a 2 by bylo možné zodpovědět dohromady pomocí popisu současné situace a s ní spojeného trendu a otázka 4 se dle mého názoru překrývá s otázkou 1.

Metodologický rámec práce se tak skládá z instrumentální případové studie a komparativní analýzy dvou zkoumaných zemí v jasně definovaném časovém rámci. Domnívám se, že by práci bylo možné koncipovat rovnou jako komparativní případovou studii, která by rovnou zahrнула environmentální faktory jako kritéria komparace a byly by to tak po všech stránkách přehlednější.

Teoretický rámec autorka odvozuje od jednoho z nejcitovanějších představitelů v rámci dané problematiky – Thomase Homera-Dixona, čelního představitele tzv. torontské školy, což je jistě dobrá volba. Současně autorka neopomíná ani kritiku jeho teoretického modelu, ve které se zaměřuje na Nilse Pettera Gleditsche a Henrika Urdala, což hodnotím velmi pozitivně. Bohužel však autorka již s touto kritikou v textu dál příliš nepracuje. I tak však je teoretická kapitola vcelku rozsáhlá, neboť k ní patří i kapitola 3. 3. *Proměnné faktory* a 3. 4. *Zdroje konfliktů*, kde se autorka zabývá vývojem jednotlivých zkoumaných faktorů na globální úrovni v čase.¹ Jakkoliv kvituji autorčinu snahu zasadit tvrzení Homera-Dixona z 90. let 20. století do současné situace, těchto 20 stran textu představuje velmi rozsáhlou pasáž, která není příliš relevantní pro situaci ve zkoumaných zemích. I v důsledku toho pak na nejdůležitější část práce – analýzu – zbývá pouhých 12 stran textu, což mi přijde velmi málo.

V souvislosti se strukturou práce bych považoval rovněž za vhodnější sjednotit obsah kontextuální části práce, aby charakteristiky obou zkoumaných zemí byly rozděleny do stejných kategorií (např. nástin historického vývoje, socio-ekonomická situace, vnitrostátní konflikty).

Analytická část práce je – jak řečeno – bohužel velmi krátká, nicméně i tak na ní oceňuji prokázané autorčiny analytické schopnosti, které jsou pro mě asi největším argumentem pro doporučení práce k obhajobě. I tak se nemohu ubránit dojmu, že se zde autorka místy dopouští poněkud zavádějících tvrzení, které však přisuzuji primárně již zmíněné časové tísní. Tak si alespoň vysvětluji autorčinu větu v závěru, že „*v případě Jižního Súdánu je zřejmé, že situace je a bude v zemi i díky relativně nízkému počtu obyvatel relativně stabilní a konflikty nebudou tak časté.*“ Předpokládám, že toto tvrzení autorka vztahuje pouze k environmentálním faktorům,

---

¹ Ve verzi práci, kterou mám k dispozici, navazuje kapitola 3.3. *Proměnné faktory* na kapitolu 2. 3. 5. *Nedostatečnost samotné teoretické úvahy o dalších aspektech teorie konfliktů*, což je asi dáno banální chybou v číslování kapitol.

protože celkově je bezpečnostní situace v Jižním Súdánu o poznání horší než situace v Nigérii, na čemž se patrně v nejbližší době nic zásadního nezmění.

Celkově na mě práce Anny Fliegerové působí poněkud rozpačitým dojmem. Na jednu stranu je její úroveň snížena slabší formální stránkou a nedotaženým teoreticko-metodologickým rámcem, na straně druhé v ní však autorka dle mého názoru prokázala dobré analytické schopnosti a další „řemeslné dovednosti“, které jsou od studentů bakalářského stupně studia požadovány. Proto také předkládanou práci **doporučuji k obhajobě**.